

SÖKANDE

Enthavs i Jönköping AB, 559545-4744

MOTPART

Sveriges geologiska undersökning

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar yrkandet att bolagets rättegångskostnader ska ersättas av motparten.

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning i övrigt och förordnar om rättelse av upphandlingen Färgaren – Maskintjänst, diarienumr 423-2784/2025. Rättelsen ska bestå i en förnyad prövning av bolagets anbud där bolagets anbud inte ska förkastas till följd av saknade uppgifter i avsnittet ”Allmänna uppgifter” i anbudsformuläret.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) genomför upphandlingen Färgaren – Maskintjänst, diariernr 423-2784/2025. I tilldelningsbeslut den 20 februari 2026 har annan leverantör än nu sökande bolag antagits. Nu sökande bolags anbud har förkastats utifrån att anbudsformuläret inte är komplett ifyllt.

Enthavs i Jönköping AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen rättas på så sätt att bolag bedöms kvalificerade och tilldelas avtalet som det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet (lägst pris). Bolaget yrkar också att SGU ska ersätta bolagets rättegångskostnader.

Till stöd för sin talan för bolaget fram bland annat följande. SGU har diskvalificerat bolagets anbud redan i formalia-steget med motiveringen att anbudsformuläret inte är komplett ifyllt. Detta är felaktigt av följande skäl. Bolaget lämnade exakt det som upphandlingsdokumenten tillåter. Upphandlingsdokumenten anger att anbudsgivaren i stället för att fylla i ESPD-dokument kan lämna uppgifterna direkt i anbudet. Bolaget valde att till sitt anbud bifoga ett ifyllt anbudsformulär med alla prisuppgifter ifyllda, ESPD, åberopande av annat företags kapacitet och referensblankett. Samtliga efterfrågade uppgifter i anbudsformulärets punkter 2.14, 3.4 – 3.10 finns i dessa handlingar. Det är därför inte fråga om ett ofullständigt anbud. Det är fråga om att SGU nekar en uttryckligen tillåten form.

SGU påstår att anbudet är ofullständigt eftersom fälten för ombud under uppdragstiden och kontaktperson under anbudstiden saknas i anbudsformuläret. Detta är fel av följande skäl. Informationen finns i de handlingar FU uttryckligen tillåter. Upphandlingsdokumentet tillåter explicit ESPD som preliminärt bevis och rekommenderar att uppgifter bifogas separat. Bolaget lämnade fullständig ESPD med kontaktperson, åberopande av annat företags

kapacitet och inlämningsbevis. Dessa handlingar innehåller alla nödvändiga kontaktuppgifter. SGU har alltså fått exakt samma information. Ett anbud får inte förkastas om det i sak uppfyller kraven i upphandlingsdokumenten. Här är samtliga obligatoriska uppgifter lämnade. Att diskvalificera det lägsta anbudet enbart på grund av att fälten i ett formulär är tomma, trots att exakt samma information lämnats i andra tillåtna handlingar, är uppenbart oproportionerligt. Vidare är fälten för ombud/kontaktperson rent administrativa och praktiska. De påverkar varken kvalificering, utvärdering eller möjlighet att fullgöra avtalet. Att förkasta det lägsta anbudet på denna grund strider mot proportionalitetsprincipen. SGU valde att inte begära en komplettering eller förtydligande, trots att de hade alla kontaktuppgifter via ESPD och inlämningsbevis.

SGU bestrider ansökan på den grunden att upphandlingen har genomförts i enlighet med de grundläggande principerna för offentlig upphandling samt gällande upphandlingslagstiftning.

Till stöd för sin talan för SGU fram bland annat följande. Vid formaliakontroll identifierades att bolaget inte fullständigt fyllt i efterfrågad bilaga ”3. Anbudsformulär”. Bilagan är en del av upphandlingsdokumenten. I bilagan efterfrågas utöver företagsnamn även namn på och kontaktuppgifter till ombud under uppdragstiden, namn på och kontaktuppgifter till kontaktperson under anbudstiden. Dessa uppgifter ingår som en del i de obligatoriska kraven och av bolagets anbudsformulär framgår att uppgifterna saknas. Uppgifter om en nyckelposition, som ombud under utförandetiden är, innebär en väsentlig brist och det kan under inga förhållanden anses vara oproportionerligt att förkasta ett anbud som inte innehåller efterfrågade uppgifter.

Bolagets anbud innehåller ESPD både för egen räkning och för underentreprenör. ESPD gäller dock för kvalificeringsskedet (steg 3) och det är redan i skedet för formaliakontroll (steg 2) som anbudet har diskvalificerats. Att bolaget kommit in med ESPD innebär inte att formalia enligt bilaga 3 är

uppfyllt, då sagda bilaga inte uteslutande behandlar uteslutningsgrunder och kvalificeringskrav. Bolaget har endast ifyllt uppgifter under ”5. Uppgifter för anbudsutvärdering”. Det är inte i strid med ESPD att förkasta anbud som inte uppfyller formaliakrav som inte avser uteslutning och kvalificering.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättsliga utgångspunkter

Upphandlande myndigheter ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i LOU eller någon unionsrättslig bestämmelse om upphandling och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

En leverantör som lämnar ett anbud eller en anbudsansökan får också lämna en egen försäkran om att det inte finns grund enligt 13 kap. 1–3 §§ för att utesluta leverantören från att delta i upphandlingen, att leverantören uppfyller de krav som den upphandlande myndigheten har ställt enligt 14 kap. 1–5 §§, och att leverantören uppfyller de kriterier som myndigheten i förekommande fall ställt upp enligt 4 kap. 6 §. Om leverantören åberopar andra företags kapacitet enligt 14 kap. 6 §, ska leverantörens försäkran åtföljas av en särskild försäkran för vart och ett av de företag vars kapacitet åberopas. Detta framgår av 15 kap. 1 § LOU.

Ersättning för rättegångskostnader

Bolaget har yrkat att SGU ska ersätta bolaget för rättegångskostnader. I mål om överprövning av upphandling i allmän förvaltningsdomstol saknas lagligt stöd för att göra undantag från att vardera parten bär sina egna kostnader. Bolagets yrkande om ersättning för rättegångskostnader ska därför avvisas.

Finns skäl att rätta upphandlingen?

SGU har förkastat bolagets anbud utifrån att bolaget inte lämnat alla obligatoriska uppgifter i anbudet. Av upphandlingsdokumenten, avsnitt 2.1 (Anbudets form och innehåll) framgår följande.

2.1. Anbudets form och innehåll

Anbud ska lämnas elektroniskt via www.e-avrop.com.

Anbud ska lämnas på helt uppdrag i enlighet med upphandlingsdokumenten.

Anbud ska lämnas på svenska språket.

I upphandlingsdokumentet finns ett antal krav (obligatoriska krav) som ska besvaras. Samtliga angivna förutsättningar ska vara uppfyllda för att anbud ska kunna prövas och utvärderas.

Ofullständigt anbud kan komma att förkastas. Om leverantören avstår från att svara på något av de ställda kraven kommer detta att tolkas som att kravet inte kan uppfyllas eller att kravet inte accepteras.

Leverantören uppmanas att noggrant gå igenom och kontrollera sitt anbud och säkerställa att samtliga förutsättningar och krav i upphandlingsdokumentet är uppfyllda, innan anbud lämnas in. Följande handlingar ska framgå av anbudet:

- Ifylld handling **3. Anbudsformulär** (samt där i efterfrågade uppgifter och handlingar).

Av upphandlingsdokumenten, avsnitt 2.11 (Prövning av anbud) framgår följande.

2.11. Prövning av anbud

Kvalificering och utvärdering kan komma att ske genom begränsad kontroll. Anbud kommer att prövas i fallande ordning enligt nedan steg.

1. Utvärdering – Inkomna anbud kommer att utvärderas enligt fastställd modell
2. Formaliakontroll – Kontroll av att samtliga efterfrågade uppgifter och dokument lämnats. Om brister konstateras kan anbudet komma att förkastas.
3. Kvalificering – Kontroll av uppfyllnad av ställda obligatoriska krav och uteslutningsgrunder.

Anbudsgivare kan (möjligheten ska finnas enligt lag) som preliminärt bevis lämna en egenförsäkran (ESPD) att de inte ska uteslutas ur upphandlingen och uppfyller de kvalificeringskrav som ställts. Om ESPD lämnas behöver de intyg och andra skriftliga bevis som begärs in avseende uteslutningsgrunder och kvalificeringskrav inte bifogas anbudet förrän B särskilt begär detta. Om anbudsgivaren lämnar ESPD och även åberopar andra företags kapacitet för att uppfylla kvalificeringskraven, ska separata ESPD dokument lämnas av anbudsgivaren för vart och ett av de åberopade företagen.

Rekommendation

Anbudsgivaren kan i stället för fylla i ESPD-dokument välja att bifoga de uppgifter och dokument som efterfrågas (i handling 3. Anbudsformulär) direkt i anbudet.

Det är ostridigt i målet att bolaget har gett in en sådan egenförsäkran som avses i 15 kap. 1 § LOU, en så kallad ESPD, för sig samt för det bolag vars kapacitet som åberopas. Det är vidare ostridigt i målet att bolaget inte har fyllt i någon av följande uppgifter i bilaga 3. Anbudsformulär:

Allmänna uppgifter	
Anbudsgivare	
Anbudsgivande företag	
Organisationsnummer	
Adress	
Ombud under uppdragstiden	
Tel	
E-post	
Kontaktperson under anbudstiden	
Tel	
E-post	
Uppgifter för anbudsgivning enligt upphandlingsdokument	
Efterfrågade uppgifter	Namn på bilaga
2.14 Sekretess (om aktuellt)	
3.4 Krav på skatter och socialförsäkringsavgifter samt registrering, avser utländska anbudsgivare (om aktuellt).	
3.5 Ekonomisk och finansiell ställning, förklaring vid det fall ej krav uppfyllts (om aktuellt).	
3.7 Tidigare erfarenhet	
3.8 Kvalitetsledningssystem	
3.9 Miljöledningssystem	
3.10 Åberopande av annat företags kapacitet (om aktuellt).	

Bolaget har gjort gällande att det fyllt i en ESPD och därmed rättat sig efter vad som följer av upphandlingsdokumenten. Förvaltningsrätten kan däremot konstatera att det framgår av avsnitt 2.11 att en ESPD endast ersätter de

uppgifter som avser uteslutnings- och kvalificeringsgrunder. Vad bolaget fört fram om rätten att använda sig av ESPD i stället för att fylla i formuläret är därför inte skäl för domstolen att ingripa i upphandlingen.

SGU:s argumentation i sak har varit något knapphändig, men som det får förstås gör SGU gällande att bolagets brist endast består i att avsnittet ”Allmänna uppgifter” med kontaktuppgifter till anbudsgivaren inte fyllts i. Förvaltningsrättens prövning kommer därför endast att bestå i att pröva om det varit korrekt att förkasta bolagets anbud utifrån att dessa uppgifter inte fyllts i.

Även för det fall att alla uppgifter i avsnittet ”Allmänna uppgifter” ska anses vara obligatoriska måste förkastandet av ett anbud vara proportionerligt. Proportionalitetsprincipen innebär i detta sammanhang att den uppgift som medför att anbudet förkastas måste vara relevant för upphandlingen och inte av oväsentlig betydelse (se Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål nr 2502-19).

Uppgifterna om vem som är anbudsgivare och kontaktuppgifter till denne framgår av den EPSD som bolaget har gett in. Enligt förvaltningsrätten har det inte heller funnits utrymme för missförstånd om vem som varit anbudsgivare, med hänsyn till att anbudsformuläret getts in tillsammans med övriga handlingar från bolaget. Det har därför inte funnits skäl för SGU att förkasta bolagets anbud till följd av att dessa uppgifter inte återfunnits direkt i anbudsformuläret.

De uppgifter som saknas helt i anbudet är alltså kontaktuppgifter till ”ombud under uppdragstiden”. Det har inte kommit fram på vilket sätt detta är en uppgift som är relevant för det som upphandlas och, enligt förvaltningsrätten, saknar den betydelse för bedömningen av anbudet som sådant. Det framgår inte heller någon annanstans i upphandlingsdokumenten vad ”ombud under uppdragstiden” avser. Det framstår därför inte heller som obligatoriskt för en anbudsgivare att ha ett särskild utsett ombud under uppdragstiden eller att detta

måste vara någon annan än kontaktpersonen hos anbudsgivaren. Att bolagets anbud inte tagits upp för utvärdering till följd av de inte fyllt i uppgifterna om ombud är därmed inte proportionerligt (jämför Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 5727-20 och 5728-20 samt Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 5890-24). SGU har därmed brutit mot en av de grundläggande principerna inom LOU genom att förkasta bolagets anbud på denna grund.

Förvaltningsrätten bedömer att bolaget åtminstone har riskerat att lida skada genom att deras anbud förkastats trots att bolagets anbud haft det lägsta priset. Förutsättningarna för att ingripa i upphandlingen med stöd av LOU är därmed uppfyllda. Eftersom felet inte är hänförligt till den konkurrensuppsökande fasen är det tillräckligt att upphandlingen rättas. Upphandlingen ska rättas på så sätt att bolagets anbud inte ska förkastas på den grunden att alla uppgifter under avsnittet ”Allmänna uppgifter” inte fyllts i.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Madelaine Tunudd
rådman

Målet har beretts av föredragande juristen Sofia Wikman.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.